

Obsah

13	Předmluva
16	Poznámka o přístupnosti knihy
18	Seznam použitých zkratk
	Úvod
23	1 Geografie bariér
23	1.1 Úvod
27	1.2 Postsocialistická perspektiva
37	1.3 Analýza temporality aktérů této knihy
41	1.4 Jazyk knihy
44	1.5 Struktura knihy
	Teorie
51	2 Studia postižení
51	2.1 Úvod
54	2.2 Sociální model aneb od individua ke společnosti
58	2.3 Sociální model jako předpoklad pro politickou akci
60	2.4 Sociální model v České republice

63	2.5	Kritiky sociálního modelu
65	2.6	Kritická studia postižení
73	2.7	Závěr
75	3	Geografie znevýhodnění
75	3.1	Úvod
77	3.2	Vývoj geografie znevýhodnění
92	3.3	Geografie osob s pohybovým znevýhodněním
99	3.4	Geografie osob se zrakovým znevýhodněním
108	3.5	Geografie „n/Neslyšících“
119	3.6	Závěr
123	4	Navrhování digitální přístupnosti měst
123	4.1	Úvod
125	4.2	Digitální vrstva městského prostoru
127	4.3	Technologie jako služba
132	4.4	Designové myšlení jako rámec pro návrh digitálních služeb
140	4.5	Designové myšlení a jeho fáze
145	4.6	Užitečnost, použitelnost a přístupnost jako kritéria hodnocení digitálních služeb
151	4.7	Současná kritika a omezení designových přístupů
154	4.8	Závěr
157	5	Politiky zpřístupňování městského prostoru v České republice
157	5.1	Úvod
158	5.2	Kde se vzala myšlenka bezbariérového prostoru?
160	5.3	Univerzální designy prostoru
164	5.4	Jsou univerzální designy ideálním řešením přístupnosti?
168	5.5	Taktický urbanismus
173	5.6	Komparace univerzálního designu a taktického urbanismu
175	5.7	Legislativa a její naplňování na území České republiky
176	5.8	Metodika výzkumu
178	5.9	Dosavadní praxe na úrovni samospráv v České republice

186 5.10 Jakým způsobem jsou uplatňovány principy univerzálních designů a taktického urbanismu v jednotlivých samosprávách?

188 5.11 Závěr

Metody

193 **6 Budování strategie přístupnosti města**

193 6.1 Úvod

194 6.2 Karneval jako prostor pro dialog

197 6.3 Vznik PSpBB: hlas vítězky

204 6.4 Sběr dat: hlas všech členů a členek PSpBB

209 6.5 Definice cílových skupin: hlas legislativy

217 6.6 Definice prioritních míst a institucí: hlas uživatelů

221 6.7 Definice kostry strategie: hlas zpracovatelů

228 6.8 Revize priorit, cílů a opatření: hlas expertů

232 6.9 Závěr

235 **7 Taktické mapování bariér**

235 7.1 Úvod

236 7.2 Taktický urbanismus a taktické mapování

240 7.3 Taktika typů prostoru (TA1)

241 7.4 Taktika prioritních míst a institucí (TA2)

247 7.5 Taktika prioritních území (TA3)

254 7.6 Taktika identifikace bariér (TA4)

266 7.7 Taktika snadné odstranitelnosti (TA5)

268 7.8 Taktika zpřístupňování prostoru (TA6)

273 7.9 Závěr

275 **8 Tvorba softwaru pro veřejnou správu**

275 8.1 Úvod

277 8.2 Procesní řízení návrhu a vývoj software

283 8.3 Zpřesňování zadání

289 8.4 Návrh a implementace softwaru

302 8.5 Pnutí během vývoje

309 8.6 Závěr

Příklady

313 9 **Brněnský archiv příkladů dobré praxe: proč ne Metodika?**

313 9.1 Úvod

325 9.2 Koordinace velkého množství aktérů: Křenová, Brno

329 9.3 Bez politické podpory to nejde: přednádraží, Brno

333 9.4 Nástup do MHD: školení řidičů MHD pro jednání s nevidomými cestujícími

337 9.5 Bezbariérová nástupiště tramvajové smyčky: Obřany, Babická, Brno

341 9.6 Víťame vodičího a asistenčního psa: informační materiály o významu psů se speciálním výcvikem

345 9.7 Když pomáhat, tak správně: informační kampaň o vhodné pomoci lidem se zrakovým postižením

349 9.8 Jazykové znevýhodnění na trhu s bydlením: startovací byt Unie neslyšících Brno

353 9.9 Informace jako přístup: Mapa přístupnosti pro osoby se sluchovým znevýhodněním

357 9.10 Indukce jako řešení komunikace na přepážkách se sklem: Magistrát města Brna instaluje indukční smyčky

361 9.11 Zabudovat, označit a nepřenášet: Městská policie Brno instaluje zabudované indukční smyčky

365 9.12 Indukční smyčka v tramvaji: Pilotní projekt Unie neslyšících Brno a Dopravního podniku města Brna

369 9.13 Překážka vedle vodičí linie: Šilingrovo náměstí, Brno

373 9.14 Rychlé šíření jednotné úpravy: ozvučené vyvolávací systémy na poštách

377 9.15 Rychle a levně namísto pomalu a draze: dvojí ozvučení semaforů pro chodce

381 9.16 Nebezpečné značky ve veřejném prostoru: Česká, Brno

- 385 9.17 Nádraží, kde se nevidomí lidé nemusejí ztrácet: autobusové nádraží u Grandhotelu, Brno
- 389 9.18 Bezbariérovost na fakultě architektury: účast členů Poradního sboru pro bezbariérové Brno ve výuce architektury
- 393 9.19 Workoutové hřiště bez bariér: Sportovní areál Hroch, Brno
- 397 9.20 Slovníček

409 Literatura

Apendix

- 453 **Jmenný rejstřík**
- 455 **Věcný rejstřík**
- 457 **Seznam rámečků**
- 461 **O autorkách a autorech**
- 469 **Summary**